

**OHJE JÄTTEENPOLTON (WI) PARHAITA KÄYTTÖKELPOISIA
TEKNIKOITA (BAT) KOSKEVIEN PÄÄTELMIEN SOVELTAMISESTA**

Sisällysluettelo

1.	Johdanto.....	3
2.	Soveltamisala.....	3
2.1.	Jätteenpolton BAT-päätelmien soveltaminen.....	3
2.2.	Jätteen rinnakkaispoltto.....	4
3.	Tulkintaohjeita päätelmien soveltamiseen.....	4
3.1.	Päätelmien sisällöstä ja niiden sitovuudesta.....	4
3.2.	Energiatehokkuuden suoritustaso ja tarkkailu.....	5
3.3.	Toiminnan laajentaminen uudella polttolinjalla.....	5
3.4.	Ilmaan johdettavien päästöjen tarkkailu.....	5
3.4.1.	Elohopean tarkkailu.....	5
3.4.2.	Dioksiinien ja furaanien tarkkailu.....	5
3.4.3.	PBDD/F-yhdisteiden ja bentso[a]pyreenin tarkkailu.....	6
3.4.4.	Typpioksiduulin tarkkailu.....	6
3.5.	OTNOC-tilanteiden aikaisten päästöjen tarkkailu.....	6
3.6.	Saapuvan jätteen hallinta ja seuranta.....	7
3.7.	Typenoksidien päästötaso.....	7
3.8.	Dioksiinien ja furaanien päästörajan määrittämisestä.....	8
3.9.	Indikaatiivien elohopean päästötaso.....	8
3.10.	Savukaasun puhdistuksen jätevedet.....	9
3.11.	Päästörajojen määrittäminen (ilmaan johdettavat päästöt).....	10
3.12.	Luvassa määrättävien päästörajojen noudattaminen (ilmaan johdettavat päästöt).....	10
3.13.	Normaalitoiminta ja muu kuin normaalitoiminta (NOC ja OTNOC).....	11
4.	Ympäristölupien tarkistamismenettely.....	13
4.1.	Päätelmistä tiedottaminen.....	13
4.2.	Tarkistamismenettely.....	13
4.3.	ELY-keskukselle tehtävä selvitys.....	13
4.4.	ELY-keskuksen ratkaisu.....	14
5.	Aluehallintovirastolle tehtävän hakemuksen sisältö.....	15
6.	Aluehallintovirastossa tapahtuva hakemuksen käsittely ja päätöksen sisältö.....	18
6.1.	Hakemuksen käsittely.....	18
6.2.	Päätöksen sisältö ja antaminen.....	18
7.	Muita selvityksessä ja hakemuksessa huomioitavia asioita.....	19
7.1.	Muut päätelmät ja BREF-asiakirjat.....	19
7.2.	Ympäristönsuojelulaki ja sen nojalla annetut säädökset.....	19
8.	Toimintaohjeet päästötasoista poikkeamisen hakemiseen ja käsittelyyn viranomaisessa.....	20

8.1. Yleistä poikkeamisista.....	20
8.2. Poikkeaman hakeminen.....	20
8.3. Poikkeamahakemuksen käsittely	21
Liite 1. Lainsäädäntö ja määritelmät.....	22

1. Johdanto

Tämä ohje on laadittu lupa- ja valvontaviranomaisten, toiminnanharjoittajien ja konsulttien avuksi teollisuuspäästädirektiivin mukaisten jätteenpolttolaitosten parasta käytettävissä olevia tekniikoita (BAT) koskevien päätelmien takia tehtävien selvitysten ja ympäristölupien tarkistamista koskevien hakemusten laatimiseen ja käsittelyyn. Ohjeessa otetaan myös kantaa yksittäisten päätelmien soveltamiseen.

Euroopan komissio on julkaissut jätteenpolton parhaita käytettävissä olevia tekniikoita (BAT) koskevat päätelmät 3.12.2019 (Euroopan parlamentin ja neuvoston antaman direktiivin 2010/75/EU mukaisten jätteenpolton parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa (BAT) koskevien päätelmien laatimisesta koskeva komission täytäntöönpanopäätös, (EU) 2019/2010).

Liitteessä 1. on esitelty lyhyesti tässä soveltamisohjeessa mainittua lainsäädäntöä ja selitetty keskeisimpiä ohjeessa käytettyjä termejä.

Tämä julkaisu on ohje eikä se ole oikeudellisesti sitova.

2. Soveltamisala

2.1. Jätteenpolton BAT-päätelmien soveltaminen

Jätteenpolton päätelmiä sovelletaan jätteenpolttolaitoksiin, joiden vaarattoman jätteen polttokapasiteetti on suurempi kuin 3 tonnia tunnissa, tai jos vaarallisen jätteen polttokapasiteetti on suurempi kuin 10 tonnia päivässä. Jätteenpolton päätelmiä sovelletaan myös jätteen rinnakkaispolttolaitokseen, jossa poltetaan jätettä edellä mainittuja määriä eikä laitoksen pääasiallisena tarkoituksena ole aineellisten tuotteiden tuottaminen ja kun vähintään yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- laitoksen ainoa polttoaine on jäte, kuitenkin teollisuuspäästädirektiivin (2010/75/EU) 3 artiklan 31 b kohdassa biomassaksi määritellyjä jätteitä ei oteta tarkastelussa huomioon;
- yli 40 prosenttia tuotettavasta lämmöstä on peräisin vaarallisen jätteen poltosta;
- poltetaan sekalaista yhdyskuntajätettä.

Jätteenpolton päätelmien soveltamisalaan kuuluvat myös jätteenpoltosta peräisin olevan kuonan ja pohjatuhan hyödyntäminen ja loppukäsittely. Kapasiteettirajat vaarattoman kuonan ja pohjatuhan käsittelylle ovat seuraavat: loppukäsittely yli 50 tonnia päivässä ja hyödyntäminen tai hyödyntämisen ja loppukäsittelyn yhdistelmä yli 75 tonnia päivässä. Vaarallisen kuonan ja pohjatuhan hyödyntämisen ja loppukäsittelyn kapasiteettiraja on yli 10 tonnia päivässä.

2.2. Jätteen rinnakkaispolttu

Pääsääntöisesti jätteen rinnakkaispolttuun sovelletaan suurten polttolaitosten (LCP) BAT-päätelmiä. Vain edellä luetelluissa poikkeustapauksissa sovelletaan jätteenpolton BAT-päätelmiä. Esimerkiksi kun polttoaineteholta vähintään 50 MW:n polttolaitoksessa poltetaan samanaikaisesti biopolttoaineita ja jätteenpolttoasetuksen soveltamisalaan kuuluvia jätteitä, sovelletaan toimintaan suurten polttolaitosten BAT-päätelmiä. On myös syytä huomata, että polttoaineteholtaan alle 50 MW:n jätteen rinnakkaispolttolaitokset eivät kuulu minkään BAT-päätelmien soveltamisalaan. Kuitenkin jätteenpolton päätelmissä asetettuja BAT-päästötaoja sovelletaan polttoaineteholtaan vähintään 50 MW:n jätteen rinnakkaispolttolaitoksien päästörajojen laskemiseen suurten polttolaitosten päätelmissä kuvatulla tavalla. Kaikissa edellä mainituissa polttoaineteoissa otetaan huomioon ympäristönsuojelulain mukaisesti polttoaineteojoen yhteenlaskusäännöt.

3. Tulkintaohjeita päätelmien soveltamiseen

3.1. Päätelmien sisällöstä ja niiden sitovuudesta

Päätelmissä annetut vaatimukset koskevat jätteenpolttuun tai jätteenpolton kuonan ja pohjatuhkan käsittelyä. Osa päätelmistä on yleisluonteisia, jotka koskevat molempia toimintoja, mutta päätelmissä on annettu myös vain toista toimialaa koskevia päätelmiä. Näissä tapauksissa päätelmissä on yksilöity kumpaa toimintaa milloinkin tarkoitetaan.

BAT-päätelmissä on annettu BAT-päästötaot (BAT-AEL), joita sovelletaan laitoksen toimiessa normaaleissa toimintaolosuhteissa. Ympäristöluvassa määrättävien päästörajojen on lähtökohtaisesti oltava päästötaojen mukaisia. Päästötaoista voidaan poiketa vain ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaisten ehtojen täyttyessä. Muilta osin BAT-päätelmissä asetetut vaatimukset eivät ole sitovia, vaan niiden soveltamisessa voidaan käyttää kokonaisvaltaista harkintaa.

Päätelmissä on asetettu vaatimuksia jätetyyppikohtaisesti esimerkiksi POP-yhdisteille päätelmässä BAT 8 ja energiatehokkuudelle päätelmässä BAT 20. Jätetyyppikohtaisia vaatimuksia on esitetty kiinteälle yhdyskuntajätteelle, vaaralliselle puujätteelle, jätevesilietteelle, muulle vaarattomalle jätteelle ja muulle vaaralliselle jätteelle kuin vaaralliselle puujätteelle. Jos tarkastelun piiriin kuuluvassa kattilassa poltetaan yhtä aikaa esimerkiksi tavanomaista ja vaarallista jätettä, kokonaisvaltaisen harkinnan perusteella on arvioitava täytyvätkö päätelmissä asetetut vaatimukset. Harkinnassa on otettava huomioon poltettavien jätteiden laatu ja määrä sekä se, minkä jätteen poltosta päästöt, vaikutukset tai muut ao. päätelmässä tarkasteltavat seikat tosiasiallisesti syntyvät tai muodostuvat.

3.2. Energiatehokkuuden suoritustaso ja tarkkailu

Päätelmässä BAT 20 on annettu energiatehokkuudelle suoritustaso (BAT-AEEL). Suoritustaso ei ole sitova ja sitä voidaan käyttää apua arvioitaessa, onko toiminta järjestetty energiatehokkaasti. Olemassa olevan laitoksen osalta BAT-tarkistushakemuksessa voidaan esittää täyden tehon suorituskykytestin tulokset, täyden tehon suunnitteluarvot tai toteutunut energiatehokkuus.

Päätelmässä BAT 2 on asetettu vaatimus energiatehokkuuden tarkkailusta. Lupahakemuksessa voidaan kuvata pääpiirteittäin, kuinka laitoksella seurataan energiatehokkuutta.

Jos laitos on liittynyt energiatehokkuussopimukseen, niin ei ole tarpeen antaa energiatehokkuudesta lupamääräyksiä (ympäristönsuojelulain 74 §:n 3 momentti).

3.3. Toiminnan laajentaminen uudella polttolinjalla

Jos olemassa olevaa toimintaa muutetaan rakentamalla kokonaan uusi jätteenpolttoyksikkö, on uusi linja päätelmien mukainen uusi toiminta. Uuden yksikön rakentaminen ei vaikuta olemassa olevien yksiköiden tai toimintojen statuksiin.

3.4. Ilmaan johdettavien päästöjen tarkkailu

3.4.1. Elohopean tarkkailu

Päätelmän BAT 4 mukaan jätteenpolton elohopeapäästöä on mitattava jatkuvatoimisesti. Kuitenkin alaviitteen 5 mukaan mittaus voidaan toteuttaa kertaluonteisilla mittauksilla, jos poltettavan jätteen elohopeapitoisuus on havaittu tasaiseksi ja alhaiseksi. Esimerkkinä mainitaan yksittäiset jätejakeet, joiden elohopeapitoisuus on tunnettu. Jatkuvatoiminen elohopeamittaus ei ole tarpeen, jos laitoksella poltetaan tiettyjä jätejakeita, joiden elohopeapitoisuus tunnetaan. Harkinnassa on otettava huomioon, voiko poltettavaan jätejakeeseen päätyä elohopeaa. Kotitalouksista peräisin oleva sekajäte koostuu useista eri jätteistä, joten sen osalta alaviitteen 5 mukaiset ehdot eivät täyty.

3.4.2. Dioksiinien ja furaanien tarkkailu

Päätelmässä BAT 4 on dioksiineille ja furaaneille sekä dioksiininkaltaisille PCB:lle asetettu tarkkailuvelvoite kertamittauksilla joko lyhytaikaisella näytteenotolla tai pitkäaikaisella näytteenotolla. Alaviitteen 7 mukaan pitkäaikaisista näytteenottoa ei tarvita, jos päästötasot ovat riittävän vakaita. Toiminnanharjoittaja voi osoittaa päästöjen riittävän vakauden aikaisemmin tehdyn tarkkailun avulla. Lähtökohtaisesti määrävälein otettavia lyhytaikaisia näytteitä voidaan pitää riittävänä tarkkailuna. Pitkäaikainen näytteenotto saattaa olla tarpeen tapauksissa, joissa mitatuissa päästöissä on paljon vaihtelua ja

päästöraja-arvon ylityksiä on tapahtunut tai päästöt ovat lähellä päästöraja-arvoa.

Dioksiininkaltaisille PCB:lle on asetettu tarkkailuvelvoite kertamittauksilla. Alaviitteen 8 mukaan mittausta ei tarvitse tehdä, jos dioksiininkaltaisten PCB:n pitoisuus on alle 0,01 ng WHO-TEQ/Nm³. Laitoksilla on tehtävä mittauksia, joilla alhainen pitoisuus todennetaan. Mittaukset olisi hyvä tehdä ennen ympäristölupahakemuksen jättämistä. Jos mittauksia ei ole toteutettu ennen päätöksen antamista, on mittauksien tekemisestä tarpeen antaa lupamääräys. Jos päästöt ovat selkeästi alle em. päästötason, voidaan yksittäisen mittauksen katsoa olevan riittävä.

3.4.3. PBDD/F-yhdisteiden ja bentso[a]pyreenin tarkkailu

Päätelmän BAT 4 mukaan on tehtävä määrävälein päästömittauksia PBDD/F-yhdisteille (brominoidut dioksiinit ja furaanit), jos laitoksella poltetaan bro-mattuja palonestoaineita sisältävää jätettä tai laitoksella käytetään päätelmän BAT 31 kohdan d mukaista tekniikkaa jatkuvalla bromi-injektiolla, ja bentso[a]pyreenille. Näille mittauksille ei ole mittaustandardia eikä Suomessa mikään kaupallinen taho tarjoa ohjeen julkaisuhetkellä näitä päästömittauksia. Mittausten tekemistä voi vaikeuttaa päästömittaajien puute.

3.4.4. Typpioksiduulin tarkkailu

Päätelmän BAT 4 mukaan on tehtävä typpioksiduulin (N₂O) kertamittauksia määrävälein, jos kattila on leijukattila tai SNCR-järjestelmän kemikaalina käytetään ureaa. Mittaaminen ei ole tarpeen, jos SNCR-järjestelmän kemikaalina käytetään ammoniakkia tai ammoniakkivettä tai käytetään SCR-järjestelmää muussa kuin leijukattilassa.

3.5. OTNOC-tilanteiden aikaisten päästöjen tarkkailu

Päätelmässä BAT 5 asetetaan vaatimuksia OTNOC-tilanteiden aikaiselle päästöjen tarkkailulle. Päätelmän mukaan tarkkailu voidaan toteuttaa esimerkiksi jatkuvatoimisten mittausten avulla. Tällöin jatkuvatoimiset mittaukset tulisi tehdä, kun toiminnassa syntyy savukaasupäästöjä. OTNOC-tilanteita on käsitelty tämän ohjeen kohdassa 3.13.

Päätelmän BAT 5 mukaan käynnistyksen ja pysäytyksen aikaiset dioksiinien ja furaanien (PCDD/F) päästöt, kun jätettä ei polteta, tulisi arvioida esimerkiksi joka kolmas vuosi toteutettavien päästömittauskampanjoiden avulla. Käynnistyksen ja pysäytyksen aikaisten mittauksien järjestäminen voi olla hankalaa. Käynnistyksen ja pysäytyksen ajankohtaa ei pystytä aina laitoksella arvioimaan etukäteen varmuudella ja etukäteen suunniteltu käynnistys- ja pysäytysajankohta voi muuttua ennakoimattomien seikkojen vuoksi lyhyelläkin varoitusajalla. Lisäksi päästömittaajat eivät välttämättä pysty muuttamaan omia aikataulujaan lyhyellä varoitusajalla. Mittauksen ajankohdan järjestä-

minen voi olla hankalaa myös johtuen dioksiinien ja furaanien päästömittauksen näytteenottoajan pitkästä kestoista (6–8 tuntia). Ei ole tarkoituksenmukaista myöskään pitkittää käynnistysjaksoa vain sen takia, että saataisiin päästömittaus hyväksyttävästi tehtyä.

Dioksiinien ja furaanien mittausten osalta päätelmässä annettu kolmen vuoden määräväli on ymmärrettävä suuntaa-antavana ja toimintaa ohjaavana. Mittauksia on tarpeen tehdä määrävälein mutta ei ehdottomasti kolmen vuoden välein. Yksi mahdollinen esittämistapa mittaustiheydelle voisi olla esimerkiksi 2–3 kertaa kymmenessä vuodessa. Mittaukset voidaan tehdä joko käynnistyksen tai pysäytyksen aikana.

3.6. Saapuvan jätteen hallinta ja seuranta

Päätelmän BAT 9 kohdat a), b) ja c) koskevat saapuvan jätteen hyväksymismenettelyitä ennen jätteen vastaanottoa ja polttoa laitoksella. Kohdat ovat sovellettavissa kaikilla laitoksilla. Lupahakemuksessa tulisi kuvata yleisellä tasolla laitoksella käytössä olevat menettelyt, joilla varmistetaan, että laitoksella otetaan vastaan ja poltetaan vain polttoprosessiin sopivia jätteitä, joiden ominaisuudet ja koostumus tunnetaan.

Päätelmässä BAT 11 on asetettu vaatimuksia vastaanotettavan jätteen tarkkailulle. Tarvittavat toimenpiteet voidaan toteuttaa riskiperusteisesti. Päätelmässä edellytetään kiinteän yhdyskuntajätteen ja muun vaarattoman jätteen osalta radioaktiivisuuden seuranta. Tällä ei tarkoiteta jatkuvatoimista tarkkailua, vaan seuranta voidaan toteuttaa kertamittauksilla. Tarkkailun taajuus ja tarkkailtavat jäte-erät voidaan päättää riskiperusteisen tarkastelun perusteella.

3.7. Typenoksidien päästötaso

Päätelmässä BAT 29 on mm. asetettu päästötaso typenoksidipäästöille. Typenoksidien päästötaso olemassa olevalle laitokselle on 50–150 mg/Nm³, mutta alaviitteen 2 mukaan ylempi taso on 180 mg/Nm³, kun SCR ei ole sovellettavissa. Tekniikkakuvauksissa on esitetty, että olemassa olevissa laitoksissa SCR:n sovellettavuus voi olla rajoitettu tilan puutteen takia. Päätelmissä esitetyt sovellettavuusrajoitteet eivät ole täydellisiä listauksia, eli muitakin rajoitteita päätelmissä esitettyjen lisäksi voi olla olemassa. Esimerkiksi SCR-tekniikan hankkimiskulut voivat olla merkittävän suuret.

Jos laitoksella ei päästä päästötasoon 150 mg/Nm³ eikä ole tilaa SCR:lle, on toiminnanharjoittajan esitettävä ympäristölupahakemuksessa asiasta perustellut tiedot. Tilanpuutteen toteamiseksi on esitettävä selvitys siitä, että laitoksella ei ole teknisesti soveltuvaa tilaa SCR:lle. Tässä tapauksessa alaviitteen mukaista päästötasoa voidaan soveltaa.

Jos toiminnanharjoittajan näkemyksen mukaan on olemassa muita sovellettavuusrajoitteita, joiden vuoksi SCR:ää ei voida asentaa ja ottaa käyttöön, on

ympäristölupahakemuksessa esitettävä perusteet tästä. Jos kyse on taloudellisista syistä, on hakemuksessa esitettävä hinta-arvio SCR:stä asennettuna ja tiedot SCR:n käyttökuluista ottaen huomioon nykyisen järjestelmän käyttökustannukset sekä arvio päästövähennyksestä, joka menetetään korkeamman päästötason takia, ja arvio menetetyistä ympäristöhyödyistä. Vertailu tehdään pääsääntöisesti päästötasojen 150 ja 180 mg/Nm³ tuottamien vuosipäästöjen erotukselle tarkastelujakson ollessa esimerkiksi kymmenen vuotta. Vertailu voidaan tehdä laadullisesti, joten ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaisessa BAT-poikkeamamenettelyssä vaadittavaa kustannuksiin perustuvaa hyötyhaittavertailua ole tarpeen esittää yhtä yksityiskohtaisesti. Jos SCR:lle on olemassa sovellettavuusrajoite, voidaan alaviitteen 2 mukaista korkeampaa päästötasoa soveltaa.

Jos perusteltuja sovellettavuusrajoitteita SCR:n käyttöönnotolle ei ole olemassa, mutta SCR:n käyttöönotto toiminnanharjoittajan käsityksen mukaan johtaisi kohtuuttomiin kustannuksiin verrattuna saavutettaviin ympäristöhyötyihin, on haettava ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaista BAT-poikkeamaa.

3.8. Dioksiinien ja furaanien päästörajan määrittämisestä

Päätelmässä BAT 30 on mm. asetettu BAT-päästötasot dioksiineille ja furaaneille sekä dioksiinien ja furaanien ja dioksiinien kaltaisten PCB:n summalle. Taulukon 7 alaviitteen 1 mukaan vain toista sovelletaan. Toiminnanharjoittaja voi ympäristölupahakemuksessa esittää, kumpaa se haluaa noudatettavan. Yleisesti voidaan todeta, että summana ilmaistujen päästörajojen noudattamisen arvioiminen saattaa olla hankalaa esimerkiksi tapauksissa, joissa toinen parametri on alle määritysrajan.

Päätelmän BAT 30 taulukon 7 alaviitteessä 2 on todettu, että pitkän aikavälin näytteenottojakson mukaista päästörajaa ei sovelleta, jos päästötasojen on osoitettu olevan riittävän vakaita. Toiminnanharjoittaja voi osoittaa päästöjen riittävän vakauden laitoksella tehdyn tarkkailun avulla.

3.9. Indikaatiivien elohopean päästötaso

Päätelmässä BAT 31 on mm. asetettu indikaatiivinen päästötaso elohopeapäästölle puolen tunnin keskiarvona. Pääsääntöisesti indikaatiivisen päästötason perusteella ei ole tarpeen määrätä päästörajaa.

Jos laitoksella on käytössä jatkuvatoiminen elohopean mittaus, on tarkoituksenmukaista seurata myös puolen tunnin keskiarvoja ja raportoida päästöt osana laitoksen muuta vuosiraportointia.

3.10. Savukaasun puhdistuksen jätevedet

Päätelmässä BAT 34 on annettu päästötasoja sekä suorille että epäsuorille jätevesipäästöille. Suorilla jätevesipäästöillä tarkoitetaan jätevesien johtamista laitokselta vesistöön, mereen tai maastoon. Epäsuoralla päästöllä tarkoitetaan, että jätevesi johdetaan jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi. Päästötasot koskevat jätteenpolton savukaasun puhdistuksessa syntyviä jätevesiä. Päätelmän BAT 34 taulukon 10 alaviitteen 2 mukaan BAT-päästötasoa ei ehkä voida soveltaa, jos jätevedenpuhdistamo, jolle jätevedet johdetaan käsiteltäväksi, on suunniteltu ja varustettu asianmukaisesti raskasmetallien (As, Cd, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, Sb, Tl ja Zn) sekä dioksiinien ja furaanien puhdistamiseksi, mikäli tämä ei lisää ympäristön pilaantumista.

Suurten yhdyskuntajätevesien puhdistamoiden voidaan olettaa puhdistavan jätevesistä myös raskasmetalleja sekä dioksiineja ja furaaneja. Jos jätevesi johdetaan tällaiseen puhdistamoon, ei lähtökohtaisesti luvassa ole tarpeen antaa taulukon 10 mukaisia päästöraja-arvoja.

Pienten yhdyskuntajätevedenpuhdistamoiden ja teollisuuslaitoksien jätevesilaitoksien puhdistustehossa raskasmetallien suhteen on enemmän vaihtelua. Jotta alaviitettä 2 voidaan soveltaa, on toiminnanharjoittajan selvítettävä jätevedenpuhdistamon kanssa puhdistamon raskasmetallien sekä dioksiinien ja furaanien käsittely-/puhdistuskyky. Epäsuorille päästöille asetetut päästötasot eivät koske toimintaa, jos voidaan osoittaa, että huomiotta jättäminen ei lisää päästöjä ympäristöön. Asiaa koskeva kirjallinen selvitys on liitettävä osaksi ympäristölupahakemusta.

Päätelmien mukaiset päästötasot koskevat pistettä, jossa jätevedet johdetaan pois laitosalueelta. Jätteen polttamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (151/2013, jätteenpoltoasetus) 15 ja 21 §:ssä ja liitteissä 4 ja 5 on asetettu vaatimuksia jätteenpoltoon syntyville jätevesille ja tarkkailupisteen sijainnille. Suomalaisessa tulkinnassa jätteenpolton savukaasun puhdistuksessa syntyvien jätevesien laatu on pääsääntöisesti tutkittu ennen jätevesien yhdistämistä muihin jätevesiin. Päätelmien mukaisten päästötasojen soveltaminen ja noudattaminen ei suoraan aiheuta tarvetta muuttaa nyt käytössä olevien tarkkailupisteiden sijaintia.

Jos savukaasun puhdistuksessa syntyvät jätevedet sekoitetaan muihin jätevesiin ennen laitosalueelta poisjohtamista, on tapauskohtaisesti arvioitava, sovelletaanko jätteenpolton päätelmien mukaisia päästötasoja useasta lähteestä peräisin olevaan jäteveeseen. Tarkastelussa on kiinnitettävä huomiota, minkä jätevesien mukana haitalliset aineet tulevat ja muiden jätevesien mahdollinen laimentava vaikutus.

Jätevesipäästöjen raja-arvoihin ja raja-arvojen noudattamisen tarkastelussa voidaan soveltaa asiasta laadittua ympäristöministeriön muistiota ([linkki](#)).

3.11. Päästörajojen määrittäminen (ilmaan johdettavat päästöt)

Jätteenpolton päätelmien päästötasot on asetettu pääosin vuorokausikeskiarvoina jatkuvatoimisesti seurattavilla päästöille. Päätelmien mukaiset päästötasot pannaan täytäntöön toiminnanharjoittajaa velvoittavina päästörajoina ympäristöluvuissa. Ympäristönsuojelulain mukaan päästöraja-arvot on määrättävä siten, että päätelmien päästötasoja ei ylitetä normaaleissa toimintaolosuhteissa.

Jätteenpolttoasetuksessa raja-arvot on asetettu puolen tunnin ja vuorokauden keskiarvoina jatkuvatoimisesti seurattaville päästöille. Jätteenpolttoasetuksen mukaisia raja-arvoja on noudatettava riippumatta BAT-päätelmiin perustuvista raja-arvoista. Täten ympäristöluvassa määrätty puolen tunnin keskiarvot on perusteltua pitää edelleen voimassa. Myös vuorokausikeskiarvona määrättyt päästöraja-arvot on tarpeen pitää voimassa, jos laitoksella arvioidaan tapahtuvan merkittävästi OTNOC-tilanteita.

Lähtökohtaisesti olemassa olevissa laitoksissa BAT-päästötasojen ylärajat takaavat riittävän hyvän ympäristönsuojelullisen tason eivätkä päästöt aiheuta ympäristön pilaantumisen riskiä. Kuitenkin yksittäisissä tapauksissa voi olla tarpeen ympäristön pilaantumisen estämiseksi määrätä tiukempia päästörajoja.

Uusilla laitoksilla lähtökohtaisesti voidaan päästä pienempiin päästöihin kuin olemassa olevilla laitoksilla. Päätelmissä asetetut uusien laitoksien BAT-päästötasot ovat tiukempia kuin olemassa olevien laitoksien. Täten edellä olemassa oleville laitoksille esitettyä periaatetta päästörajojen asettamisessa voidaan noudattaa myös uusille laitoksille.

3.12. Luvassa määrättävien päästörajojen noudattaminen (ilmaan johdettavat päästöt)

Päästötasot on annettu päätelmissä vuorokausikeskiarvoina jatkuvatoimisesti seurattaville päästöille. Jatkuvissa mittauksissa päästöraja-arvoihin verrannolliset arvot lasketaan jätteenpolttoasetuksen laskentaperiaatteen mukaisesti. Päästöraja-arvoja katsotaan jatkuvissa mittauksissa noudatetun, jos yksikään päästöraja-arvoon verrannollinen vuorokausikeskiarvo ei ylitä päästöraja-arvoa.

Päästöraja-arvoihin verrattavat vuorokausikeskiarvot määritetään mitatuista päästöraja-arvoihin verrannollisista 10 minuutin ja puolen tunnin keskiarvoista, jotka saadaan vähentämällä mitatuista arvoista mittaustuloksen 95 prosentin luotettavuutta kuvaava osuus. Vähennys voidaan tehdä vastaavalla tavalla kuin voimassa olevassa ympäristöluvassa on määrätty. Vähennettävä pitoisuus lasketaan joko mitatusta pitoisuudesta tai päästöraja-arvon pitoisuudesta. Mittaustuloksen 95 prosentin luotettavuutta kuvaava osuus on:

- hiilimonoksidille 10 prosenttia päästöraja-arvosta;
- rikkidioksidille ja typenoksideille 20 prosenttia päästö-raja-arvosta;

- hiukkasille ja orgaanisen hiilen kokonaismäärälle 30 prosenttia päästöraja-arvosta; sekä
- kloorivedylle, fluorivedylle, ammoniakille ja elohopealle 40 prosenttia päästöraja-arvosta.

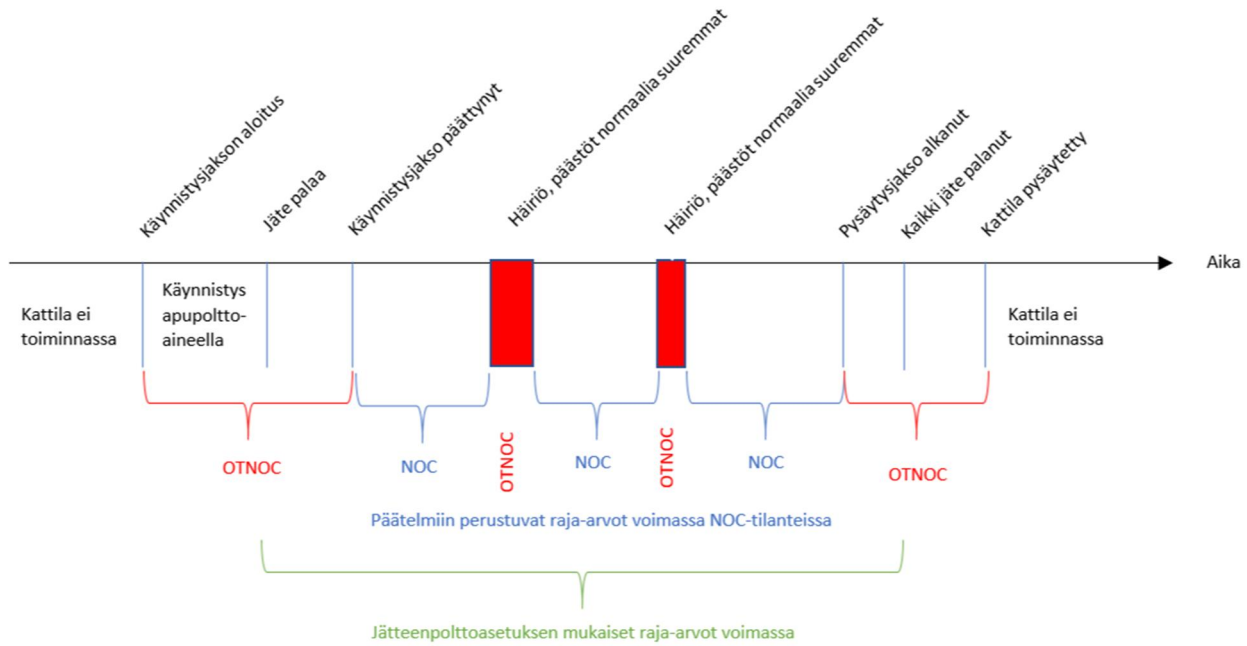
Myös BAT-päästötasoihin perustuvien kertamittausten päästöraja-arvojen noudattamisen tarkastelu voidaan tehdä yhteneväisellä tavalla jätteenpoltoasetuksen kanssa.

3.13. Normaalitoiminta ja muu kuin normaalitoiminta (NOC ja OTNOC)

Päätelmissä asetetut päästötasot koskevat normaalitoimintaa (NOC, *Normal Operating Conditions*). Päätelmissä ei ole erikseen määritetty tilanteita, jotka eivät ole normaalitoimintaa. Jätteenpoltoasetuksen mukaan ilmaan johdettavien päästöjen raja-arvot eivät ole voimassa käynnistys- ja pysäytysjaksojen aikana eivätkä savukaasun puhdistinlaitteiden häiriö- ja rikkoontumistilanteissa, jos niiden aikana ei polteta jätettä. Toisinpäin ilmaistuna jätteenpoltoasetuksen mukaiset raja-arvot ovat aina voimassa, kun jätettä poltetaan. Joissakin tapauksissa päätelmien mukainen normaalitoiminnan määritelmä voi olla suppeampi kuin jätteenpoltoasetuksen mukainen. Toisin sanoen päätelmiin perustuvat raja-arvot ovat voimassa lyhyemmän aikaa kuin jätteenpoltoasetuksen mukaiset raja-arvot. Kuitenkaan ei voi olla tilannetta, jossa jätteenpoltoasetuksen mukaiset päästörajat eivät olisi voimassa mutta päätelmiin perustuvat olisivat.

Lyhyesti määritettynä muu kuin normaalitoiminta (OTNOC, *Other Than Normal Operating Conditions*) on jonkin toimintaan liittyvän laitteen vikaantumisen tai epätyypillinen ajotilanne, joka aiheuttaa normaalitoiminnan tilannetta suuremman päästön yhden tai useamman päästökomponentin osalta. Muuna kuin normaalitoimintana voidaan pitää tilannetta, jossa päästöt ovat suurempia kuin normaalitoiminnassa ja toiminnanharjoittaja voi esittää syyn päästötason nousuun. Kuitenkaan OTNOC-tilanteiden ajallinen kesto ei voi olla huomattavan suuri verrattuna kokonaiskäyntiaikaan. Toiminnanharjoittajan on tehtävä toimenpiteitä, joiden avulla OTNOC-tilanteiden määrä ja ajallinen kesto pidetään mahdollisimman pieninä.

Kuvassa 1 on esitetty teoreettinen jätteenpolttolaitoksen ajotilanne. Kuvasta selviää, milloin jätteenpoltoasetuksen mukaiset raja-arvot ja päätelmien mukaisiin päästötasoihin perustuvat raja-arvot ovat voimassa. Kuvassa OTNOC-tilanteiden suhteellista kestoa on liioiteltu.

Kuva 1. Teoreettinen jätteenpolttolaitoksen ajotilanne ja eri raja-arvojen voimassaolo

Päätelmien kannalta merkittävät muut kuin normaalitilanteet huomioidaan ympäristöluvassa asetettujen päästörajojen noudattamisen tarkastelussa, jos toiminnanharjoittaja on hakemuksessa esittänyt kyseiset tilanteet, arvon tilanteiden kestosta (tuntia vuodessa) ja toistuvuudesta häiriötyyppikohtaisesti sekä arvon päästöistä kyseisten häiriöiden aikana (pitoisuus ja kokonaispäästö). Päätelmien mukaisten muiden kuin normaalin tilanteiden aikana ovat kuitenkin voimassa jätteenpoltoasetuksen mukaiset raja-arvot, jos niiden aikana poltetaan jätettä. Jos laitoksen käynnistysjakso loppuu myöhemmin kuin jätteenpolto alkaa tai pysäytysjakso käynnistyy aikaisemmin kuin jätteenpolto loppuu, on kyseiset tilanteet kuvattava lupahakemuksessa ja tarkkailusuunnitelmassa.

OTNOC-tilanteista on tarpeen antaa ympäristöluvassa tarpeelliset määräykset ottaen huomioon jätteenpoltoasetuksen vaatimukset. Tämä tarkoittaa OTNOC-tilanteiden huomioimista ympäristöluvassa määräämällä, että päätelmiin perustuvat päästöraja-arvot ovat voimassa vain normaaleissa toimintatilanteissa. Lupamääräyksiä annettaessa on huomioitava, että OTNOC-tilanteiden aikana ovat voimassa jätteenpoltoasetuksen mukaiset vaatimukset, jos kyseisten tilanteiden aikana poltetaan jätettä. Kuitenkin osa OTNOC-tulkinnosta voi jäädä tehtäväksi osana laitosvalvontaa, koska tilanteet eivät ole aina yksiselitteisiä ja kaikkia OTNOC-tilanteita ei ole mahdollista tunnistaa etukäteen. OTNOC-tilanteiden osalta on olennaista huomata, että jätteenpoltoasetuksen mukaiset raja-arvot toimivat aina perälautana, joten päästöjen suuruutta rajoitetaan myös OTNOC-tilanteissa.

4. Ympäristölupien tarkistamismenettely

4.1. Päätelmistä tiedottaminen

Päätelmät annetaan komission täytäntöönpanopäätöksellä ja komissio julkaisee päätöksen ja sen liitteenä olevat BAT-päätelmät EU:n virallisessa lehdessä EU:n kaikilla virallisilla kielillä. Ympäristöministeriö on antanut Suomen ympäristökeskukselle tehtäväksi tiedottaa internetsivuilla (www.ymparisto.fi/bat) annetuista päätelmistä. Jätteenpolton päätelmät on julkaistu 3.12.2019. ELY-keskukset lähettävät tiedon päätelmien julkaisemisesta jätteenpolttolaitoksille, jotka kuuluvat tai voivat kuulua jätteenpoltoa koskevien päätelmien soveltamisalaan. Tiedonannon yhteydessä ELY-keskus tiedottaa ympäristönsuojelulain 80 §:n mukaisesta selvitysvelvollisuudesta. ELY-keskuksen tiedotusvelvollisuudesta on säädetty ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 33 §:n 2 momentissa.

4.2. Tarkistamismenettely

Päätelmät eivät sido suoraan toiminnanharjoittajia. Päätelmien soveltaminen vaatii tapauskohtaista harkintaa ja toiminnanharjoittajaa velvoittavina vaatimuksina ne annetaan ympäristöluvissa. Päätelmien julkaiseminen johtaa ympäristöluvan tarkistamismenettelyyn ympäristönsuojelulain 80 §:n mukaisesti.

4.3. ELY-keskukselle tehtävä selvitys

Toiminnanharjoittajan on tehtävä ELY-keskuksen selvityspyynnön mukaisesti selvitys, vastaako laitoksen ympäristölupa päätelmiä ja ympäristönsuojelulakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä. Selvitys perusteluineen on toimitettava toimivaltaiselle ELY-keskukselle kuuden kuukauden kuluessa päätelmiä koskevan päätöksen julkaisemisesta eli viimeistään 3.6.2020. Koska menettelyssä arvioidaan, vastaako toiminnan ympäristölupa päätelmiä, on tiedot esitettävä myös niiden luvitettujen laitosten ja toimintojen osalta, joita ei ole vielä aloitettu.

Selvityksen sisältö riippuu laitoksen tilanteesta. Jos toiminnanharjoittaja itse katsoo, että ympäristölupa ei vastaa päätelmiä, voi toiminnanharjoittaja laittaa hakemuksen ympäristölupamääräysten muuttamiseksi vireille aluehallintovirastossa suoraan ilman selvitystä. Jos hakemus laitetaan vireille kuuden kuukauden sisällä päätelmien julkaisusta, toiminnanharjoittajan on ilmoitettava ELY-keskukselle lupahakemuksen jättämisestä. Tämä ilmoitus on riittävä toimenpide ELY-keskuksen suuntaan eikä muuta selvitystä tarvitse esittää. Jos toiminnanharjoittaja ei jätä lupahakemusta kuuden kuukauden kuluessa, on toimitettava ELY-keskukselle selvitys, jossa ilmoitetaan, että lupahakemuksen laadinta on meneillään sekä esitetään hakemuksen jättämisen aikataulu. Tässä tapauksessa hakemuksen vireillepanon aikataulu on riittävä selvitys. Selvitys on tehtävä ELY-keskukselle kuuden kuukauden määräajan kuluessa. ELY-keskus määrää hakemuksen jättämisen ajankohdasta ympäristönsuojelulain 80 §:n 3 momentin mukaisesti.

Jos toiminnanharjoittajan käsityksen mukaan ympäristölupa vastaa päätelmiä, on laadittava yksityiskohtainen, perusteltu selvitys, jossa kaikkia toimintaa koskevia päätelmiä verrataan ympäristölupaan. Selvityksessä on huomioitava tarpeellisin osin muut toimintaa koskevat BREF-asiakirjat sekä ympäristönsuojelulaki ja sen nojalla annetut säännökset. Selvitys tehdään vapaa-
muotoisena.

Jos toiminnanharjoittajan käsityksen mukaan laitos ei kuulu päätelmien soveltamisalaan tai jätteenpolto ei ole pääasiallinen toiminta, kannattaa toiminnanharjoittajan ottaa yhteyttä ELY-keskukseen.

Jos toiminnanharjoittajalla on aluehallintovirastossa vireillä hakemus, voi toiminnanharjoittaja ilmoittaa aluehallintovirastolle ja tiedoksi ELY-keskuskelle, että hakemuksen käsittelyssä voidaan ottaa päätelmät huomioon. Tässä tapauksessa toiminnanharjoittajan on täydennettävä hakemusta ainakin päätelmien ja lupamääräysten vertailulla. Päätelmien huomioon ottamisesta vireillä olevassa lupa-asiassa on säädetty ympäristönsuojelulain 76 §:n 1 momentissa.

4.4. ELY-keskuksen ratkaisu

ELY-keskus käsittelee toimitetut selvitykset. Jos toiminnanharjoittaja on ilmoittanut toimittaneensa lupahakemuksen aluehallintovirastolle tai täydentäneensä vireillä ollutta hakemusta päätelmien julkaisun takia, ei ELY-keskuksen tarvitse tehdä mitään toimenpiteitä.

Jos toiminnanharjoittaja on ilmoittanut, että lupa ei vastaa päätelmiä, määrää ELY-keskus toiminnanharjoittajan jättämään tarkistamista koskevan lupahakemuksen aluehallintovirastolle aikaisintaan kuuden kuukauden kuluttua määräyksen antamisesta.

Jos toiminnanharjoittaja on ilmoittanut, että laitos ei kuulu jätteenpolton päätelmien soveltamisalaan tai ettei jätteenpolto ole toiminnan pääasiallinen toiminta, tarkistaa ELY-keskus esitetyt perusteet. ELY-keskus määrää toiminnanharjoittajan jättämään tarkistamista koskevan lupahakemuksen aluehallintovirastolle tai hyväksyy esitetyt kannat. Joissain tapauksissa voi olla myös tarpeen pyytää toiminnanharjoittajalta lisätietoja, vastaako lupa päätelmiä.

Jos toiminnanharjoittaja on esittänyt luvan vertailun päätelmiin, tarkistetaan vertailu ja tehdään tarvittavat johtopäätökset. Jos lupa vastaa päätelmiä, ELY-keskus antaa arvion toiminnanharjoittajalle ja menettely päättyy. Jos lupaa on tarpeen tarkistaa, määrää ELY-keskus toiminnanharjoittajan jättämään luvan tarkistamista koskevan hakemuksen aluehallintovirastolle määräajassa aikaisintaan kuuden kuukauden kuluttua määräyksen antamisesta.

Tarkastelussa kannattaa kiinnittää huomiota erityisesti siihen, onko ympäristöluvassa asetettu päästöraja-arvot kaikille päästöille, joille on annettu BAT-

päästötaso päätelmissä, ja ovatko luvassa asetetut päästöraja-arvot päätelmien mukaisia. Päästötasoista poikkeaminen vaatii aina ympäristölupaviranomaisen päätöksen. Toinen keskeinen seikka on laitoksella tehtävän tarkkailun kattavuus. Jos toiminnanharjoittaja on valmis laajentamaan tarkkailun päätelmien mukaiseksi neljän vuoden kuluessa päätelmien julkaisemisesta, voi ELY-keskus valvontaviranomaisena tehdä tarpeelliset muutokset tarkkailusuunnitelmaan toiminnanharjoittajan esityksen perusteella ilman erillistä tarvetta muuttaa ympäristölupaa.

On tärkeää huomata, että päätelmien ja luvan välillä voi olla sanallisia eroavaisuuksia eikä tämä välttämättä aiheuta tarvetta tarkistaa lupaa. Luvan ja päätelmien vastaavuus on kokonaisharkintaa muiden kuin päästötasojen osalta. Jos lupa kokonaisuus arvioiden vastaa päätelmiä ja niiden tavoitteita, ei luvan tarkistaminen ole tarpeen.

5. Aluehallintovirastolle tehtävän hakemuksen sisältö

Ympäristönsuojelulain 80 §:n mukaisessa lupamääräysten tarkistamista koskevassa hakemuksessa tulisi välttää muiden muutoksien kuin päätelmien noudattamiseen liittyvien hakemista. Kun hakemukset keskittyvät vain päätelmien vaatimiin muutoksiin, on hakemukset mahdollista käsitellä ympäristönsuojelusta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (713/2014) säädetyssä määräajassa. Jos toiminnanharjoittajalla on tarvetta hakea muita muutoksia ympäristölupaan, niin asiasta kannattaa keskustella toimivaltaisen aluehallintoviraston kanssa ennen hakemuksen jättämistä.

Pääasiallista toimintaa koskevien päätelmien julkaisun johdosta tehtävä hakemus koskee koko jätteenpolttolaitosta; ei pelkästään jätteenpolton päätelmien soveltamisalaan kuuluvia osia. Muiden laitoksen toimintaan liittyvien osien osalta lupamääräysten tarkistus tarkoittaa muiden BAT-päätelmien huomioon ottamista sekä ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen säädösten mukaisuuden tarkastelua. Esimerkiksi jos laitospäästötasojen kuu- luu suurien polttolaitosten BAT-päätelmien (LCP) soveltamisalaan kuuluva laitos, otetaan siltä osin asiankäsitelyssä huomioon suurten polttolaitosten päätelmät. Joissain tapauksissa voi tulla kysymykseen myös muiden BAT-päätelmien ja BREF-asiakirjojen huomioon ottaminen. Lainsäädännön osalta useimmissa tapauksissa tämä tarkoittaa keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (1065/2017, PIPO-asetus) huomioon ottamista, mutta myös esimerkiksi vakuutta ja sen suuruutta koskevat asiat saattavat nousta esille.

Pääasiallista toimintaa koskevien päätelmien julkaisun johdosta tehtävän hakemuksen keskeisin osa on päätelmien vertailu voimassa olevaan ympäristölupaan ja toimintaan. Vertailu on esitettävä tarpeellisessa laajuudessa kaikkia toimintaa koskevien päätelmien osalta. Erityistä huomiota on kiinnitettävä päätelmiin, joissa on annettu BAT-päästötasoja ilmaan ja veteen johdettaville päästöille. Vertailussa on huomioitava ympäristönsuojelulain 80 §:n mukai-

sesti myös muiden toimintaa koskevien vertailuasiakirjojen mukaiset päätelmät ja BREF-asiakirjat sekä ympäristönsuojelulaki ja sen nojalla annetut säädökset.

Päästötaoja koskevissa vertailuissa on esitettävä tarpeelliset tiedot päästöistä. Ilmaan johdettavien päästöistä on esitettävä ja huomioitava ainakin seuraavat asiat:

- tiedot jätteenpolttolaitoksen savukaasun eri päästökomponenttien pitoisuuksista ($\text{mg}/\text{m}^3(\text{n})$) yksikkökohtaisesti siltä osin kuin päätelmissä on annettu päästötaoja tai indikaatiivisia päästötaoja sekä jätteenpolttolaitosten kokonaispäästöistä (t/a) yksikkökohtaisesti;
- pitoisuus- ja päästötiedot viimeisimmältä kalenterivuodelta; pitoisuustiedot on esitettävä muunnettuna samoihin happipitoisuuksiin ja saman ajan keskiarvoina kuin päätelmissä on päästötasot asetettu; hakemuksessa on ilmoitettava pitoisuuksien osalta, minkä ajan keskiarvo on kyseessä;
- pitoisuustietojen peruste: perustuvat tehtyihin jatkuvatoimisiin mittauksiin tai jos niitä ei ole tehty niin kertamittauksiin tai jos niitä ei ole tehty niin laskennallisiin tietoihin; peruste on esitettävä hakemuksessa; sekä
- mahdollisten päästöjä vähentämistoimenpiteiden vaikutus päästöihin (pitoisuus ja kokonaispäästö).

Laitoksella toteutettavaa tarkkailua on verrattava päätelmiin yksikkökohtaisesti. Voimassa oleva tarkkailusuunnitelma on liitettävä hakemukseen. Lupaa ja toimintaa verrataan sanallisiin päätelmiin (pätelmiin, joissa ei ole annettu päästötaoja) kuvaamalla nykyinen tilanne ja esittämällä tarvittaessa toteutettavat muutostoimenpiteet. Tarpeellinen laajuus ja tarkkuus vaihtelevat päätelmittäin.

Hakemuksessa on suositeltavaa esittää toiminnanharjoittajan ehdotus, miltä osin ja millä tavalla voimassa olevia lupamääräyksiä on päätelmien johdosta tarpeen muuttaa. Erityistä huomiota ehdotuksessa kannattaa kiinnittää päästörajoihin ja tarkkailumääräyksiin. Jos päätelmien päästötaoista halutaan poiketa, on sitä erityisesti haettava ja perusteltava. Päästötaoista voidaan poiketa vain ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaisten ehtojen täytyessä. Päästötaoista poikkeamista on käsitelty tämän soveltamisohjeen kohdassa 8.

Pätelmien sanallisia vaatimuksia ei ole tarpeen noudattaa sanatarkasti, mikäli päätelmien tavoitteet kokonaisharkinnan perusteella täyttyvät. Mikäli toiminnanharjoittaja aikoo järjestää laitoksen toiminnan tavalla, joka kokonaisharkinta huomioon ottaen voi erota päätelmistä tai päätelmien tavoitteista, on se perusteltava hakemuksessa.

Muilta osin hakemuksessa on esitettävä vähintään seuraavat tiedot:

- 1) Hakijan yhteystiedot
 - nimi tai toiminimi, kotipaikka ja yhteystiedot; yhteys henkilön nimi ja yhteystiedot; liike- ja yhteisötunnus; laskutustiedot
- 2) Laitoksen yhteystiedot
 - laitoksen nimi, yhteystiedot ja sijaintitieto; yhteys henkilön nimi ja yhteystiedot
- 3) Ympäristöluvut ja muut luvat
 - luettelo voimassa olevista ympäristöluvista ja muista em. lupiin liittyvistä päätöksistä
 - lueteltava kaikki ympäristönsuojelulain nojalla myönnetty voimassa olevat luvat sekä laitoksen jokapäiväiseen toimintaan liittyvät vesilain mukaiset luvat sekä edellisiin liittyvät yksittäiset päätökset, kuten tarkkailusuunnitelmasta; myös Vaasan hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden asioista antamat päätökset
- 4) Jätteenpolttolaitosta koskevat tiedot
 - Jätteenpolttolaitokseen kuuluvista yksiköistä esitetään vähintään seuraavat tiedot: yksikön nimi ja tunnus, yksikön polttoprosessi, käyttöönottovuosi, arvioitu käyttöaika (h/a), tiedot laitoksen tuotannosta (sähköä, höyryä, kaukolämpöä, GWh/a) sekä tiedot kaikista poltettavista jätteistä yksiköittäin (määrä t/a).
 - Jos laitoksella toteutetaan päästöjen vähentämistoimenpiteitä, on hakemuksessa esitettävä toimenpiteet ja niiden toteuttamisaikataulu.
 - Tarvittaessa esitetään perusteltu ehdotus muista kuin normaalitoimintaan kuuluvista tilanteista (OTNOC-tilanteista), joihin BAT-päästötasojen mukaisia päästörajoja ei sovellettaisi. Esityksen on sisällettävä vähintään kuvaukset kyseisistä tilanteista, arvio tilanteiden kestosta (tuntia vuodessa) ja toistuvuudesta häiriötyyppikohtaisesti sekä arvio päästöistä kyseisten häiriöiden aikana (pitoisuus ja kokonaispäästö) häiriötyyppikohtaisesti.
- 5) Jos laitoksen savukaasun puhdistuksessa muodostuu jätevesiä, on hakemuksessa esitettävä seuraavat asiat:
 - tiedot, mistä prosesseista jätevesiä syntyy ja syntyvien jätevesien määrät prosessikohtaisesti ja kokonaisjätevesimäärä pitäen sisällään jätevesien johtamisen pois laitosalueelta
 - jätevesien käsittelyprosessin kuvaus pitäen sisällään kaaviokuvan
 - tiedot päästöistä päästötasoihin verrattavassa muodossa ja kokonaispäästö vuodessa
 - jos laitoksella toteutetaan päästöjen vähentämistoimenpiteitä, on ilmoitettava toteutettavat toimenpiteet ja niiden aikataulu sekä päästö-tiedot muutoksien jälkeen edellä esitetyllä tavalla.

- 6) Jos laitoksen toimintaan sovelletaan muita BAT-päätelmiä, on esitettävä tarpeelliset tiedot myös näiden osien osalta. Apuna voi käyttää BAT-päätelmien soveltamisesta laadittuja muita ohjeita ([linkki](#), ohjeet kohdat 2 ja 3).
- 7) Ympäristönsuojelulain 82 §:n mukainen perustilaselvitys, jos sitä ei ole aikaisemmin esitetty lupaviranomaiselle
 - Perustilanselvityksen laatimisesta on annettu erillinen ohje ([linkki ohjeeseen](#)).

Hakemus on toimitettava aluehallintovirastoon ensisijaisesti sähköisenä (Word tai muokattavissa oleva PDF) sähköpostilla, muistitikulla tai muulla vastaavalla tavalla. Tarvittaessa aluehallintovirasto pyytää paperiset asiakirjat, jos ne ovat tarpeen kuulemisen järjestämiseksi. Hakemus on mahdollista toimittaa myös sähköisen järjestelmän kautta, mutta järjestelmässä ei ole vielä jätteenpolton BAT-tarkistuksia koskevaa ohjeistusta ja hakemuksen teko järjestelmässä voi vaatia normaalista tavasta poikkeavia toimenpiteitä tietojen syötössä.

6. Aluehallintovirastossa tapahtuva hakemuksen käsittely ja päätöksen sisältö

6.1. Hakemuksen käsittely

Aluehallintovirasto tarkistaa asian vireille tulon jälkeen hakemuksen kattavuuden ja tarvittaessa pyytää hakijaa täydentämään hakemusta. Jos toiminnanharjoittaja ei ole hakenut poikkeusta päästötasoista, voidaan hakemus käsitellä ympäristönsuojelulain 96 §:n mukaisesti. Lausunnot pyydetään ELY-keskukselta sekä sijaintikunnan ja tarvittaessa muiden kuntien, joiden alueilla toiminnan vaikutukset ilmenevät, ympäristönsuojeluviranomaisilta. Jos samalla hakemuksella haetaan muutoksia ympäristölupaun muiltakin osin, kuin päätelmien vaatimalla tavalla, on kuulemistapa arvioitava tapauskohtaisesti. Jos yhtäkin ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaista poikkeamaa päästötasosta on haettu, on hakemus käsiteltävä ympäristönsuojelulain 42–44 §:n mukaisesti.

6.2. Päätöksen sisältö ja antaminen

Aluehallintovirasto tekee lupamääräyksiin tarvittavat päätelmien sekä muiden vertailuasiakirjojen ja BREF:n sekä ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen valtioneuvoston asetusten vaatimat muutokset. Pääpaino muutoksissa kohdistuu päästörajoihin, tarkkailuun ja raportointiin.

Asia on ratkaistava mahdollisimman pian ja joka tapauksessa kymmenen kuukauden kuluessa vireilletulosta, jollei asian laajuus, hakemuksen puutteellisuus, käsiteltävien asioiden suuri määrä tai muu erityinen syy edellytä pitempää käsittelyaikaa. Käsittelyajasta viranomaisessa on säädetty ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 22 §:ssä. Päätös

annetaan normaaliin tapaan ja päätöksen antamisesta tiedotetaan ympäristönsuojelulain luvun 8 mukaisesti.

7. Muita selvityksessä ja hakemuksessa huomioitavia asioita

7.1. Muut päätelmät ja BREF-asiakirjat

Todennäköisimmin lupakäsittelyn aikana sovellettaviksi voivat tulla suurten polttolaitosten (LCP) ja jätteenkäsittelyn (WT) BAT-päätelmät. Lisäksi seuraavat BREF-asiakirjat ja REF-asiakirjat (JRC referenssiraportti, JRC Reference Report) voivat tulla sovellettavaksi lupakäsittelyn aikana kaikkein todennäköisimmin: Varastoinnin päästöt (EFS), Energiatohokkuus (ENE), Teollisuuden jäähdytysvesijärjestelmät (ICS), Taloudelliset vaikutukset ja kokonaisympäristövaikutukset (ECM) sekä Ilma- ja vesipäästöjen tarkkailu (JRC Reference Report on Monitoring of Emissions to Air and Water from IED Installations, ROM). Lisäksi jätteenpolton päätelmissä on lueteltu muitakin päätelmiä, jotka saattavat olla tarpeen huomioida yksittäisissä erikoistapauksissa. Asiakirjat löytyvät esimerkiksi Euroopan IPPC-toimiston (EIPPCB) internetsivuilta ([linkki sivuille](#)).

Hakemuksessa on otettava huomioon ne edellä mainitut asiakirjat, jotka liittyvät laitoksen toimintaan ja joita on uudistettu laitoksen edellisen ympäristölupakäsittelyn jälkeen. Hakemuksessa on tehtävä vertailu soveltuvin osin.

Suurten polttolaitosten ja jätteenkäsittelyn BAT-päätelmissä on annettu mahdollisesti laitoksia sitovia päästötasoja ja muita BAT-päätelmiä. BREF- ja REF-asiakirjoissa ei ole asetettu BAT-päästötasoja eikä tavoitteellisia päästötasoja. Niissä on kuvattu lähinnä hyviä toimintatapoja ja toimintaperiaatteita. Luultavasti näissä asiakirjoissa ei ole esitetty vaatimuksia, joiden takia olisi tarpeen tehdä muutoksia ympäristölupien lupamääräyksiin laajasti koskien koko jätteenpolton toimialaa. Kuitenkin yksittäisen laitoksen osalta näilläkin asiakirjoilla saattaa olla merkitystä.

7.2. Ympäristönsuojelulaki ja sen nojalla annetut säädökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) on tullut voimaan 1.9.2014. Jos laitoksen edellinen ympäristöluvan tarkistus on tehty vanhan ympäristönsuojelulain (86/2000) nojalla, saattaa pienehköjä uudistamisen tarpeita ympäristönsuojelulain nojalla olla. Mahdollisia muutostarpeita saattavat aiheuttavat seuraavat pykälät: 15 § (ennaltavaraautumisvelvollisuus), 59–61 § (vakuus), 66 § (maaperän ja pohjaveden suojelua koskevat määräykset, tarkkailun osalta) ja 74 § (energian käytön tehokkuutta koskevat määräykset, huomioon ottaen 3 momentti). Vakuuden osalta on otettava huomioon ympäristönsuojelulain 235 §, jonka mukaan toimintaa varten asetettava vakuus on mm. tarkistettava BAT-hakemuksen käsittelyn yhteydessä, jos edellinen päätös on annettu ennen 1.5.2012 ja asetettu vakuus ei ole 59–61 §:n mukainen.

8. Toimintaohjeet päästötasoista poikkeamisen hakemiseen ja käsittelyyn viranomaisessa.

8.1. Yleistä poikkeamisista

Päästötasoista poikkeamista on käsitelty ympäristöministeriön muistiossa ([linkki muistioon](#)). Lisäksi Suomen ympäristökeskus on tehnyt raportin BAT-poikkeamassa tarvittavan kustannusten ja menetettyjen ympäristöhyötyjen vertailemisesta ([linkki](#)). Tämän ohjeen kappale 8 täydentää em. muistiota ja raporttia.

8.2. Poikkeaman hakeminen

Kun päästötasoista halutaan poiketa, on toiminnanharjoittajan asiasta esitettävä osana ympäristölupahakemusta ainakin seuraavat tiedot:

- mille päästölle poikkeamaa haetaan pitäen sisällään ehdotuksen päästörajaksi;
- perustelut poikkeamalle;
- kuvaus millä (teknisellä) ratkaisulla päätelmän mukaiseen päästötasoon voitaisiin kyseisellä yksiköllä päästä;
- arvio päästöjä vähentämiskustannuksista;
- arvio ympäristöhyödyistä, jotka poikkeamaa noudattamalla menetettäisiin;
- arvio menetettyjen ympäristöhyötyjen kustannuksista;
- päästöjä vähentämiskustannuksien ja menetettyjen ympäristöhyötyjen vertailu; sekä
- tiedot jätteenpolttolaitoksen asianosaisista.

Osa edellä esitetyistä tiedoista on itsestään selviä ja osan esittämiseen saa apua ympäristöministeriön muistiosta ja Suomen ympäristökeskuksen raportista. Tarkastelun keskeiset kohdat ovat päästöjä vähentämiskustannukset ja menetetyt ympäristöhyödyt, jos päästöjä vähentämistoimenpidettä ei toteuteta. Niiden osalta kannattaa esittää riittävän laadukkaat ja yksityiskohtaiset tiedot. Menetetty ympäristöhyöty saadaan laskettua hakijan hakeman päästörajan ja päätelmän päästötason ylärajan avulla. Jos menetetyistä ympäristöhyödyistä ei voida esittää euromääräistä arviota, on arvio tehtävä sanallisesti. Jos yhdellä puhdistinlaitteella vähennetään useampaa päästöä, niin vertailussa huomioidaan ympäristöhyödyt kaikkien päästöjen osalta mutta laitteen investointikustannus vain kerran.

Päästöjä vähentämiskustannuksia koskevat tiedot ovat monelta osin luottamuksellisia. Tässä tapauksessa osana hakemusta on tarpeen esittää myös julkinen versio vertailusta, jossa luottamuksellinen tieto on häivytetty. Julkisen version avulla asianosaiset ja muut asiasta kiinnostuneet voivat arvioida tietoja.

8.3. Poikkeamahakemuksen käsittely

Aluehallintovirasto käy läpi esitetyt tiedot ja arvioi niiden perusteella, voidaananko poikkeama myöntää. Tarvittaessa hakijalta pyydetään lisätietoja. Jos lievempien päästöraja-arvojen myöntämisen edellytykset täyttyvät, lievemmät päästörajat voidaan määrätä.

Liite 1. Lainsäädäntö ja määritelmät

Lainsäädäntö

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): Direktiivilaitoksen lupaharkinnasta säädetään 7 luvussa (72–82 §) ja jätteenpolttolaitoksista 107–110 §:ssä. Lain soveltamisesta on annettu useita ohjeistuksia, jotka löytyvät internetistä ([linkki ohjeisiin](#)).

Jätteen polttamisesta annettu valtioneuvoston asetus (151/2013, jätteenpoltoasetus)

Määritelmät

NOC – normaalitoiminta (normal operating conditions)

OTNOC – muu kuin normaalitoiminta (other than normal operating conditions)

BREF-asiakirja – Parhaita käytettävissä olevia tekniikoista koskeva vertailuasiakirja (The Best Available Techniques (BAT) Reference Document)

REF-asiakirja – JRC referenssiraportti (JRC Reference Report)

SCR – Katalyyttinen typenpoisto

SNCR – Ei-katalyyttinen typenpoisto